

เลขประจำตัวสอบ.....

ข้อสอบจำลอง

**การทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ครั้งที่ 6 (3/2549)**

วิชา การสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ (ส่วนอัตรนัย)

วันที่ พฤศจิกายน 2549

เวลา 13.00 – 16.00 น.

สถานที่ทดสอบ -

ข้อสอบมี 3 ข้อ

แยกสมุดคำตอบข้อละ 1 เล่ม

ห้ามคัดลอกหรือนำข้อสอบในส่วนนี้ออกนอกห้องสอบโดยเด็ดขาด

ก. วิธีการทดสอบการควบคุมสำหรับการนำเข้าและประมวลผลแบบ Batch Processing เพื่อให้แน่ใจว่ารายการนำเข้าข้อมูลถูกต้องและครบถ้วน สำหรับวงจรรายได้ (5 คะแนน)

ข. วิธีการทดสอบการควบคุมสำหรับการนำเข้าและประมวลผลแบบเชื่อมต่อตรง (Online) เพื่อให้แน่ใจว่ารายการนำเข้าเป็นรายการที่ได้รับอนุมัติและผ่านการสอบทานแล้ว (10 คะแนน)

ค. ร่องรอยในการตรวจสอบ (Audit Trail) ให้ระบุนมา 3 ข้อ (5 คะแนน)

(20 คะแนน)

แนวคำตอบข้อสอบจำลอง
การทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ครั้งที่ 6 (3/2549)
วิชา การสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์

ก. การวิเคราะห์ประเด็น การทดสอบการควบคุมการนำเข้า (Input) แบบ Batch ซึ่งมีการควบคุมแบบ Batch Control Total จะต้องใช้วิธีการบันทึกรายการซ้ำเข้าไปในระบบ เป็นการทดสอบการควบคุมระบบงาน (Application Control)

วิธีการทดสอบการควบคุมการนำเข้าของการประมวลผลแบบ Batch สำหรับวงจรรายได้ ให้ใช้เทคนิควิธีบันทึกรายการทุกรายการซ้ำเข้าไปในระบบเพื่อตรวจสอบรวมที่ได้จากการบันทึกเปรียบเทียบกับยอดรวมของชุดรายการที่คำนวณไว้เดิม ถ้ายอดตรงกันแสดงว่าระบบมีการควบคุมจำนวนรายการที่บันทึกเข้าถูกต้องและครบถ้วนตามจำนวนรายการที่ส่งมา

เทคนิควิธีการทดสอบ โดยการบันทึกรายการที่ส่งมาซ้ำเข้าระบบ ดังต่อไปนี้
ยอดรวมของชุดรายการที่ใช้ควบคุมมีอยู่ 3 ประเภท

1. **ยอดรวมจำนวนค่า (Amount Control Total)** โดยการบันทึกรายการแต่ละรายการในฟิลด์จำนวนเงินที่รับชำระจากลูกหนี้เข้าในระบบแล้วเปรียบเทียบกับยอดรวมจำนวนเงินที่รับชำระที่ได้จากการบันทึกกับยอดรวมของจำนวนรายการที่ส่งมาว่าตรงกันหรือไม่

2. **ยอดรวมตำแหน่ง (Hash Total)** โดยการบันทึกรายการแต่ละรายการของฟิลด์ที่ไม่ใช่จำนวนเงินได้แก่ เลขรหัสลูกหนี้ เพื่อเปรียบเทียบกับยอดรวมที่ได้จากการบันทึกกับยอดรวมของค่าฟิลด์เลขรหัสลูกหนี้ในชุดรวมรายการที่ส่งมาว่าตรงกันหรือไม่

3. **ยอดรวมจำนวนนับ (Record Count)** โดยการบันทึกการรับชำระหนี้แต่ละรายการเข้าระบบเพื่อเปรียบเทียบกับยอดรวมจำนวนนับที่ได้จากการบันทึกกับยอดรวมจำนวนนับตามจำนวนรายการที่ส่งมาว่าตรงกันหรือไม่

ข. การวิเคราะห์ประเด็น ต้องเข้าใจการควบคุมในช่วง Input ของระบบ On-line นั้นมีขั้นตอนย่อยหลายขั้นตอน การทดสอบการควบคุมจะต้องใช้เทคนิควิธีสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ และทดลองทำซ้ำ แล้วแต่กรณี

วิธีการทดสอบการควบคุมการนำเข้าของระบบ Online มีขั้นตอนการทดสอบดังต่อไปนี้

1. **การอนุมัติรายการ** โดยการทดลองป้อนข้อมูลนำเข้าใหม่โดยใช้ User ID และ Password ของผู้มีสิทธิอนุมัติ และของผู้ที่ไม่มีสิทธิอนุมัติรายการเพื่อผลการอนุมัติรายการจากระบบ

2. **การบันทึกรายการ** โดยการทดลองป้อนรหัสลูกค้านำเข้าที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องเข้าไปในระบบใหม่ เพื่อสังเกตว่าโปรแกรมจะป้อนข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เรียกเก็บ และจำนวนเงินรวมทั้งหมดที่ลูกค้านำเข้านั้นตั้งชื่อโดยอัตโนมัติหรือไม่ (Echo check)

3. การแปลงสภาพข้อมูลรายการ โดยการทดลองป้อนข้อมูลทดสอบ (Key Verification) เช่น รหัสลูกค้า และจำนวนขาย เข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์ใหม่อีก 2 ครั้ง เพื่อทดสอบความถูกต้องของ การป้อนข้อมูลครั้งแรก ถ้ามีข้อผิดพลาดหรือไม่ตรงกันจะมีการส่งสัญญาณเตือนให้ทราบ

4. การตรวจทานความถูกต้องของข้อมูลรายการ ระบบ On-line จะใช้ Programmed Control ช่วยในการตรวจทานความถูกต้องของข้อมูล เช่น Self-Check digit, validity check, Completeness check ฯลฯ ดังนั้นจะทำการทดสอบโดยการทดลองป้อนข้อมูลเข้าระบบซ้ำอีกครั้ง เช่น ป้อนรหัสลูกค้า ทั้งที่ถูกและผิดเข้าระบบเพื่อดูการควบคุมของ Self-check digit และ Validity check หรือป้อนข้อมูลของฟิลด์ที่สำคัญซ้ำอีกครั้ง โดยป้อนข้อมูลในฟิลด์ที่สำคัญทั้งที่ครบและไม่ครบตามที่ระบบกำหนดเพื่อดูการควบคุมของ Completeness check เป็นต้น

5. การส่งผ่านข้อมูลรายการ โดยการทดลองป้อนข้อมูลซ้ำ เช่น ทดลองป้อนข้อมูลเกี่ยวกับอักษรสองสามตัวแรกของชื่อ สกุล ของลูกค้าเพิ่มเติมไปจากรหัสประจำตัวลูกค้า โดยป้อนอักษรทั้งที่ถูกและที่ผิดเข้าระบบ เพื่อดูโปรแกรมว่าได้สอบทานความสอดคล้องกันระหว่างรหัสประจำตัวกับอักษรสองสามตัวแรกของชื่อ-สกุล ลูกค้ารายนั้นหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องโปรแกรมก็จะส่งสัญญาณกลับไปยังผู้ส่งข้อมูลว่ามีข้อมูลผิดพลาดเกิดขึ้น (Redundancy check)

ค. การวิเคราะห์ประเด็น ร่องรอยการตรวจสอบ (Audit Trail) เป็นการตอบลักษณะเชิงท่องจำ ซึ่งมีหลายประเภท ให้เลือกประเภทที่ง่ายและคุ้นเคยก่อน

ร่องรอยการตรวจสอบ(Audit Trail) มีดังนี้

1. **Transaction Log** เป็นแฟ้มร่องรอยที่สำคัญในระบบ On-line เพราะเป็นระบบที่มักไม่มีเอกสารนำเข้าที่มองเห็นด้วยตา ในแฟ้มนี้ควรบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับเลขที่ Terminal ที่บันทึกนำเข้ามา เวลา ข้อมูล รหัสรายการ และจำนวนเงิน รวมทั้งรหัสพิเศษที่กำหนดขึ้นมาเพื่อการควบคุม ดังนั้นรายการที่เกิดขึ้นในแฟ้มนี้ควรมีการพิมพ์ (Transaction Listing) เพื่อตรวจสอบตามระยะที่สมควร

2. **Conside Log** ใช้ในระบบ Mailframe ที่ประมวลผลในระบบ Batch ซึ่งบันทึกการทำงานระหว่างระบบและ Operator ในระหว่างการประมวลผล แฟ้มนี้จะช่วยในการกู้ระบบและการหาสาเหตุที่เกิดขึ้น

3. **System and Program Change Log** เป็นบันทึกการเปลี่ยนแปลงในโปรแกรม แฟ้ม และการควบคุมที่สำคัญ ซึ่งผู้ตรวจสอบและกิจการควรใช้การตรวจสอบ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบและโปรแกรม